

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/53/2024
Identifikačné číslo spisu:	2623203753
Dátum vydania rozhodnutia:	20.02.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:2623203753.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ C. Y., narodeného X. I. XXXX, Š.-D., Š. XXXX/X, 2/ C.Á. Y., narodenej XX. M. XXXX, Š.-D., Š. XXXX/X, 3/ K.Š. T., narodeného XX. V. XXXX, Š.-D., Š. XXXX/X, 4/ S. T., narodenej X. I. XXXX, Š.-D., Š. XXXX/X, 5/ C.. B. Y., narodenej XX. C. XXXX, Š.-D., E. XXXX/XX, 6/ G. V., narodeného XX. L. XXXX, Š.-D., Š. XXXX/X, 7/ W.. B. V., narodenej XX. C. XXXX, Š.-D., Š. XXXX/X, 8/ C.. D. T., narodenej XX. I. XXXX, T., L. XXXX/XX, 9/ B. Š., narodeného X. I. XXXX, Č., B. XXX/XX, 10/ C.. D. Š. T., narodenej X. S. XXXX, Č., J. XXX/XX, 11/ C.. G. Y. I., narodenej X. C. XXXX, Š.-D., Š. XXXX/X, 12/ J.S. T., narodeného XX. S. XXXX, Š.-D., J. O. XXX/X, 13/ K. C., narodeného XX. I. XXXX, Š.-D., Š. XXXX/X, 14/ R.B. C., narodenej X. S. XXXX, Š.-D., Š. XXXX/X, 15/ O.Á. Y., narodenej XX. C. XXXX, Š.-D., Š.T. XXXX/X, 16/ C. K., narodeného XX. C. XXXX, Š.-D., J. XXX/XX, 17/ C. K., narodenej XX. I. XXXX, Š.-D., Š. XXXX/X, 18/ W.. K.S. Y., narodeného XX. M.Ó. XXXX, Š.-D., Č.W. XXXX/XX, 19/ E. C. D., narodenej XX. C. XXXX, Š.-D., Š. XXXX/X, 20/ C. T., narodenej XX. C. XXXX, D., T. J. XXXX/XX, 21/ C.. B. Y.T., narodeného X. I. XXXX, Š.-D., Š. XXXX/XX, 22/ J.H. K., narodenej XX. C. XXXX, Š.-D., Š. XXXX/XX, 23/ C.Á. T., narodeného XX. S. XXXX, Š.-D., I. Y. XXX/XX, 24/ W.. B. T., narodenej X. I. XXXX, Š.-D., E. XXXX/XX, 25/ I. O., narodeného X. D. XXXX, Š.-D., C.. O.. Š. XXXX/X, zastúpení Advokátskou kanceláriou JUDr. Jakub Mandelík, s. r. o., Bratislava, Záhradnícka 4836/51, IČO: 47 234 318, proti žalovanému Mesto Šaštín - Stráže, Šaštín-Stráže, Alej 549/36, IČO: 00 310 069, zastúpený advokátskou kanceláriou BOHUNICKÝ & Co. s. r. o., Bratislava, Lermontovova 16, IČO: 47 876 034, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Senica pod sp. zn. 7C/13/2023, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/, 5/ - 10/ a 13/ - 25/ proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 13. septembra 2023 sp. zn. 26Co/65/2023, takto

rozhodol:

Dovolacie konanie vo vzťahu k žalobcom 7/ a 8/ z a s t a v u j e.

Dovolanie vo vzťahu k žalobcom 1/ a 2/, 5/ a 6/, 9/ a 10/ a 13/ - 25/ o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trnave (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 13. septembra 2023 sp. zn. 26Co/65/2023 rozhodol tak, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (I.) a žalovanému priznal voči žalobcom nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (II.). Zmenil tak rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorý nariadil neodkladné opatrenie, ktorým až do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti z 8. marca 2023 žalovanému uložil povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k obmedzeniu alebo ukončeniu užívania bytov, ktoré užívajú jednotliví žalobcovia na základe zmlúv o nájme a zmlúv o postúpení a prevzatí práv a povinností. Svoje rozhodnutie odôvodnil súd prvej inštancie právne § 324 ods. 1, § 325 ods. 1 a 2 písm. d), § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 332 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a priznal žalobcom 1/ až 25/ náhradu trov konania vo výške 100 %.

2. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ a 2/, 5/ -10/ a 13/ - 25/ (ďalej aj „dovolateľa“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovali z ust. § 420 písm. f) CSP. Namietali, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí nevysvetlil, v čom by bolo využitie § 129 až § 131 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov účelnejšie pre ochranu práv žalobcov. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prekvapivé, keďže zo strany žalovaného boli prezentované iné odvolacie dôvody. Zároveň dovolatelia navrhli odložiť právoplatnosť napadnutého rozhodnutia.

3. K podanému dovolaniu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že nemožno hovoriť o zvýhodňovaní žalovaného ani o porušovaní princípu rovnosti strán, keďže odvolací súd bol ex offio povinný skúmať podmienku subsidiarity. Zároveň žalobcovia neosvedčili dôvod na odklad právoplatnosti.

4. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadrili žalobcovia, ktorí uviedli, že v danom prípade mal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia charakter samostatného návrhu, ktorý bol podaný po právoplatnom skončení konania vedenom na Okresnom súde Senica pod sp. zn. 5C/7/2022. Zároveň žalobcovia doložili rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý rozhodol, že uznesením Okresného súdu Senica z 20. januára 2023 č. k. 5C/7/2022-650 bolo porušené základné právo sťažovateľov (žalobcov) na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, zároveň toto rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

5. K vyjadreniu žalobcov sa vyjadril žalovaný, ktorý poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci samej, preto neodkladné opatrenie navrhované dovolateľmi stratilo akýkoľvek zmysel.

6. Posúdením návrhu dovolateľov o odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia Najvyšší súd nezistil splnenie podmienok pre vyhovieť návrhu v zmysle ustanovenia § 444 ods. 2 CSP, a preto v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP); dospel k záveru, že dovolacie konanie vo vzťahu k žalobcom 7/ a 8/ je potrebné zastaviť a dovolanie žalobcov 1/ a 2/, 5/ a 6/, 9/ a 10/ a 13/ - 25/, je potrebné ako neprípustné odmietnuť.

8. Dovolateľa vyvodzovali prípustnosť podaného dovolania na základe ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

10. Najvyšší súd už v rozhodnutí publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 19/2017 uviedol, že základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

11. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

12. V danom prípade bolo nariadené neodkladné opatrenie do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti. Predmetná ústavná sťažnosť bola podaná v konaní vo veci samej. Z judikatúry najvyššieho súdu (R 21/2018 a R 76/2018) vyplýva, že rozhodnutie o neodkladnom opatrení, ktoré spĺňa kritérium prípustnosti dovolania „vo veci samej“ a ktorým sa „konanie končí“ v zmysle § 420 CSP, je také, ktoré konzumuje vec samú. Ide o prípady, kedy rozhodnutie o neodkladnom opatrení je iniciované a vydané ešte pred konaním vo veci samej a zároveň, na ktoré už nebude nadväzovať konanie vo veci samej. Ide teda o rozhodnutia, u ktorých sa nepredpokladá, že budú po ich vydaní dotknuté meritórnym rozhodnutím vydaným v súvisiacej veci. Rozhodnutia, ktoré nekonzumujú vec samú, sú najmä tie, ktoré sú vydané v priebehu súvisiaceho konania vo veci samej.

13. Dovolací súd pre úplnosť poznamenáva, že vylúčením prípustnosti dovolania proti takému uzneseniu odvolacieho súdu o nariadení neodkladného opatrenia, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, právna úprava obsiahnutá v § 420 CSP zohľadňuje, že v prípade takého rozhodnutia ide (len) o dočasné procesné opatrenie súdu, trvanie ktorého je obmedzené a môže byť za podmienok uvedených v zákone zrušené. Neodkladné opatrenie má v takomto prípade nastoliť určitý stav len dočasne a bez ujmy na konečnú, definitívnu ochranu poskytovanú až rozhodnutím súdu vo veci samej. Zákonodarca tu bezpochyby zohľadnil, že procesné nesprávnosti súdov, ku ktorým pri tom môže dôjsť, sa v takom prípade vyznačujú nižšou intenzitou porušenia procesných oprávnení strán sporu.

14. Dovolací súd v zmysle uvedeného skúmal, či napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v prejednávanej veci je rozhodnutím vo veci samej, prípadne konečným rozhodnutím, keďže iba takáto povaha rozhodnutia umožňuje dovolaciemu súdu preskúmať prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade prípustnosť podaného dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nie je daná, pretože nie je rozhodnutie vo veci samej a zároveň navrhnuté opatrenie nie je opatrením, ktoré by mohlo upraviť pomery medzi stranami sporu.

15. Z tohto dôvodu dovolací súd bez toho, aby uskutočnil dovolací meritórny prieskum, dovolanie žalobcov 1/ a 2/, 5/ a 6/, 9/ a 10/ a 13/ - 25/ ako procesne neprípustné odmietol (§ 447 písm. c) CSP).

16. Žalobca 7/ a žalobkyňa 8/ podaním doručeným súdu 29. februára 2024 vo vzťahu k nim, vzali dovolanie späť.

17. Podľa § 446 CSP ak dovolateľ vezme dovolanie späť, dovolací súd dovolacie konanie zastaví.

18. Vzhľadom na dispozičný úkon dovolateľov, ktorí vzali dovolanie späť, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) v zmysle citovaného ustanovenia § 446 CSP dovolacie konanie vo vzťahu k žalobcovi 7/ a žalovanej 8/ zastavil.

19. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.